

Smutné výročí, když v 55 letech umírá básník Jaromír Š a v r d a.

To není osud ale zákon, že nejlepší z nás se nedožili

s v o b o d y
Tolik nám nyní schází, bez jejich principů jsme horší než jsme mohli být

Paní Dolores Šavrdová poděkovala všem přítomným za účast na vzpomínce a poprvé na veřejnosti sdělila tajemství, kdo vynášel básně vězněného z věznice s nasazením vlastní existence. Byl to jeho obhájce. Dík a applaus všech přítomných byl mu malou odměnou, to hlavní zaznamená literární historie. Ředitelka Městské knihovny paní Kupcová

vedla skvělé herce ostravských divadel s pásmem o básníkově i hudební kvarteto jež vyznělo v nezapomenutelný zážitek. Jen ti, kteří očekávali příchod prezidenta byli zklamáni. **VH**
u v n i t ě o b s a :

1. Dr. Jaromír Š a v r d a - vzpomínka na básníka při výročí jeho smrti 2.5.1988.
2. Josef Volařík: T a n k y n e b o p r a k y ?
3. JBS Spojené státy: P o r a d c i a p o d p o r a d c i .
4. Národní politika: Činnost KGB v Československu.
5. Organizace Olgy Havlové - Výbor dobré vůle.
6. O majetku Č a v l o v y rodiny /Národní politika/.

Předpokl. cena: 1,- Kčs MIČ 47263 Náklad: 50 výtisků

v y c h á z e l o 1 9 7 3 - 1 9 7 5
o h n o v e n o 1 9 8 7 r o č n í k 8 č i s

Vydává: Vladimír Hajný Red. Josef Volařík
ČSA 34, 787 01 Šumperk rada: Marta Zemanová

Přes všechno spatřil v lidském životě
— sám člověk — a člověkem jsem cítil
a cestí šel pro děti lidí.
Jaromír Šavrd a

S velkou bolestí sdělujeme všem přátelům a známým,
že nás náhle opustil básník, spisovatel a občan:

PhDr. Jaromír Šavrd a

V pondělí večer 2. května 1988 ve věku 55 let

Rozloučíme se s ním

VE STŘEDU 11. KVĚTNA 1988 V 15.00 HODIN
v chrámu sv. Petra a Pavla v Ostravě-Vítkovicích

704 00 Ostrava 3, Vítkovická 97

Rodina a přátelé

T a n k y , n e b o p r a k y ?

Jedna /prý/ suverénní země v centru Evropy a dnes i v centru pozornosti světové veřejnosti chtěla prodat několik set svých výrobků, v tomto případě ocelových oblud v podobě tanků Sýrii a Íránu, zemi asi suverénním, které odedávna získávaly zbraně ze všech koutů zeměkoule včetně USA /viz Irangate, plukovník North atd./.

Najednou se ale ozval ze zámoří, ze západu, ne z východu, jak tomu bylo před nedávnem: "Tož tak, golubčiki, svobodného kšeftu by se vám zachtělo! To teda ne!"

Hlas jeho pána /His Masters Voice/ operativně reprodukovaly nezávisle zaujaté Lidové noviny /7.5./ v tóninách bu bu bu: "Předpokládám /já, Jiří Hanák/, že naši politici a obchodníci slyšeli něco o různých lobby, to jest nátlakových skupinách. Ta židovská nepatří mezi nejméně vlivné, zejména ve Spojených státech. Až budeme - a budeme! - potřebovat hospodářskou pomoc a na naše volání se ozve drtivé ticho, vzpomeňte si na nynější skvělý kšeft."

Jsou USA zemi suverénní, či ne? Co je to za koloběh příkazů a nátlaku? Odkud vlastně vychází Hlas jeho pána /HMV/ z Washingtonu, nebo Tel Avivu? Z Bílého domu, Pentagonu, či z ledových bankovních skrýší, zpoza keře ocelových sejfů?

Moc expertů se v poslední době vyrojilo i v naší televizi, dokonce i mladý redaktor rodinného týdeníku Reflex dává rady, co s tanky a jak s nimi obchodovat; mladý natěrač a lakýrník natře tank z II. světové války barvou, jež má po ruce a přitom si za to podepíše z důvodů ne jiných než reklamních, protože ač student socnařství, jde mu lépe řemeslo lakýrnické. David Černý. David. Stačil malý nápad, což je projev umění, a k pěticipové hvězdě přimalovat jeden cíp a je to: hvězda jeho, Davidova.

Byl to přece David, který svou šikovností porazil, jak praví biblická pohádka, mamutího Goliáše tak, že mu prakem vystřelil a vytřel zrak. Potud pohádka. Ale on ten David byl stejně krutý imperátor jako Goliáš. Ale je tu praktický nástroj /tank je nástroj na

Výbor dobré vůle

Nejnověji založená podpůrná organizace manželky čs. prezidenta Olgy Havlové „Výbor dobré vůle“ si vzal za cíl

pomáhat tělesně postiženým, nemocným a starým lidem nejen finančně a organizací, nýbrž i morálně. Chce také poukazovat na nedostatky ve zdravotnictví, školství a sociálních zařízeních, způsobené v naší vlasti totalitními zásahy v minulých desetiletích. Před krátkou dobou vznikla i v Německu stejná organizace s názvem „Olga Havel Foundation -Komitee des guten Willens, Deutschland“ s podobnými úkoly jako její sesterský spolek v Československu. Jak se píše v jejím prohlášení, komité vítá všechny návrhy, pomoc i dary, kterými budou snahy Olgy Havlové (na obrázku) podpořeny.

zabíjení, prak je hračka, ale lze jí porazit i Goliáše/, který v neomezeném množství lze dodávat kamkoli do světa. Ušetří se milióny tun jakostních surovin, jež tanky spolykají. Když jsme dokázali - to hned na počátku sametové revoluce - překovat srpy a kladiva v placky na klogy, proč bychom nemohli přetvářet tanky na praky? A dodávat nejen arabským zemím, ale i Izraeli, Spojeným státům. Prak je bojový nástroj mírový, zabíjí se jím tak nanejvýše jenom vrabci. Anebo ještě praktičtější postup: přikážme Spojeným státům, aby místo raket zn. Patriot vyráběly samy ty praky, jelikož raketa to nezní moc hrdě.

J. V.

233 popravených — bilance spolupráce čs. a sovětské bezpečnosti

Činnost KGB v Československu

(F.V.) — Až dosud jsou málo popsané stránky dějin o činnosti sovětské bezpečnosti na našem území. Je to ke škodě věci. Vždyť GPU, později NKVD a dnes KGB, jak se postupně měnila firma této neblahé instituce, rozprostírala svou síť u nás už v letech před druhou světovou válkou. A nebyli to jenom někteří komunisté, kteří se dali získat ke spolupráci. Byli i další, kteří neměli s KSČ nic společného. Za mnohé např. poslanec české fašistické strany Schwarz, který dokonce odešel před nacisty do Londýna, aby pak za války pilně řízloval pro Sověty.

Velký nábor spolupracovníků mezi našimi občany začal v době války mezi těmi, kteří se uchýlili do Sovětského svazu. Jedním z hlavních náhončích našich lidí pro spolupráci se sovětskou bezpečností byl Václav Kopecký, pozdější ministr informací a jeden z nejvyšších funkcionářů KSČ. Ale i tehdejší velvyslanec ČSR v Moskvě Zdeněk Fierlinger, pozdější předseda poválečné vlády, měl — dalo by se říci slovy diplomatů — velmi přátelský vztah k sovětské tajné policii. Sovětská bezpečnost získala postupně stovky podobných lidí, i když s menším vlivem. Šlo jí nejen o běžnou špionáž, ale zejména o to, aby na klíčových místech byli její lehce manipulovatelní lidé.

Byli to zejména oni, kteří pozvali začátkem padesátých let sovětské poradce do našich bezpečnostních složek. Krvavá stopa jejich působení zůstala po nich u

nás dodnes. Před několika dny uveřejnily Lidové noviny seznam 233 obětí justičních vražd. Není to poprvé, kdy se takto veřejnosti znovu připomíná úloha sovětské policie v zákulisí soudních procesů. Oněch 233 popravených a tisíce dlouhodobě vězněných, to je bilance vzájemné spolupráce sovětské a československé bezpečnosti. Avšak dodnes se málo mluví o stopě ještě hlubší a krvavější.

Začalo to na Slovensku na sklonku války. Za sovětskými vojáky postupovaly na naše území jednotky NKVD. Jejich příslušníci a velitelé se nechávali slavnostně vítat, hostit, aby pak vzápětí odvlékali neznámo kam tisíce našich občanů. A to nejen ze Slovenska, ale později i z Moravy a z Čech. Už se snad ani nepodaří zjistit, kolik našich občanů bylo v letech 1944 až 1949 do Sovětského svazu odvléčeno. Snad to byly desetitisíce. A

právě čeští a slovenští spolupracovníci NKVD, kteří zastávali významné funkce, měli hlavní podíl na tom, že se tak dlouho dařilo tuto otrěsnou historii zamlčovat a utajovat.

V poslední době se konečně celé věci ujal Slovenský helsinský výbor spolu s Konfederací politických vězňů. Společně založili v Prešově registrační středisko, které se snaží zjistit přesný počet zavlečených. Zatím se už ví, že českoslovenští občané trpěli a umírali v 70 koncentračních táborech, umístěných po celém území Sovětského svazu. Pracovníci střediska připouštějí, že počet zavlečených může dosáhnout počtu až jednoho sta tisíc.

Je však nutné, aby se činnost prešovského střediska rozšířila i na Moravu a do Čech, neboť odtud byli odvlékáni především ti, kteří buď sami nebo jejich rodiče odešli z Ruska po říjnové revoluci.

Odtajnění a zveřejnění všech dostupných údajů o této další temné stránce v naší historii by se mělo stát předmětem zájmu našich kompetentních orgánů. Na nápravu čekají zejména ti, kteří přežili a mohli se vrátit zpět a nebo pozůstali po obětech násilných transportů.

V Německu: Postfach 211, 8022 München—Grünwald, tel. 089/6417011, bank. spojení: Vereins- und Westbank Hamburg, BLZ 200 300 00, Kto 59/11126. Peněžité dary lze odpočítat z daní.

NÁRODNÍ POLITIKA

Pražská adresa: Výbor dobré vůle (Komitee des guten Willens), The Olga Havel Foundation, Box 240, CS- 11121 Praha 1.

PhDr. Jaromír Š A V R D A

JUDr. in memoriam

25.5.1933-2.5.1988

VYSVĚTLENÍ VNUČCE

Je to jak v hrůzostrašném přírodopise
Ani se očím věřit nechce
Den po dni zavírají se
železné klece železné klece

Uzoučkým ocelovým mřížovím
ani myš neprostrčí palec . . .
Ptáš se mne odkud že to vím
že o tom vyprávím tak obeznale

To je tak Jeden hloupý král
dal zavřít (protože se bál)
oráče pěvce bouřliváky

havíře ševce papeže . . .
A když je strážě vedly do věže
vzaly mne s sebou taky

U příležitosti vzpomínkového večera
k 3.výročí úmrtí dr.Jaromíra Šavrdy,
který pořádala Knihovna města Ostravy
pod záštitou primátora města Ostravy
dne 3.5.1991 v prostorách ostravské
radnice vydalo Občanské hnutí v Ostravě.
sestavil a v nákladu 70 výtisků
zhotovil dr. Jiří Petráš.

"Res publica" 20/91

Poradci a podporadci

NÁRODNÍ POLITIKA

Duben 1991

Ach ano, všimli jsme si toho na těchto stránkách už před rokem. Výběr poradců, které si vyvolil nejpoblábnější prezident Republiky československé, vyvolával rozpaky.

„Havel si je vybral, máte něco proti Havlovi,“ komentovala to, taky asi před rokem, ctihodná velvyslankyně Rita, poněkud nectihodně, řekli bychom, ale i tuto velvyslankyni si Havel vybral a nechceme mít nic proti Havlovi. Kromě toho, jak oznámeno, tato poradenská hradní služba konána jest bezplatně, řekla paní velvyslankyně.

Usilujeme (my?) o to, aby poradci byli placeni alespoň tak, jako poslanci, pravil v interview v českém tisku prezident země. A tak tedy radí, např. Jiří Pelikán, o kterém je obecně známo mnohé, ale obecně známo není, že hned v únoru 48 nechal zatknout předsedu Spolku křesťanských akademiků UK v Praze, ano, byl to jeho rozkaz jako předsedy Akčního výboru. Pro jistotu byl ještě 30. srpna 1948 hlavním a jediným svědkem obžaloby, který neblahého reakcionáře poslal na 20 let do Jáchymova. Reakcionář jim po třech letech šťastně utekl, a smí se teď hlásit o rehabilitaci.

Jenže jsou věci, které se neodehrály tak dávnou. Každý Čechoslovák v Americe si pamatuje jméno Koecher. Psal se i Köcher. Absolvent pražské *Famu*, instituce, která vychovala tak mnoho skvělých mužů a žen. Falešný exulant, který jako jediný známý agent KGB pronikl do CIA, do funkce sice značně podřízené, ale ne dost k tomu, aby se díky aktivitě tohoto pána nekonaly v Moskvě čtyři popravy.

Nakonec byl polapen, odsouzen a posléze vyměněn za Ščaranského a další, sotva po dvou letech fešáckého kriminálu. V rámci té výměny přišel na svobodu nejen Ščaranský, ale také syn tenisty Javorského, který měl neblahý nápad zajet si z exilu do Rumunska pro snoubenku. Javorský byl ovšem v nefešácké base 13 let.

Když CBS někdy v říjnu 1989 natočila s Koecherem v Praze interview, komentoval ty čtyři popravy v Moskvě slovy: „Věděli do čeho jdou.“

Také pan Koecher ovšem věděl, do čeho jde. K dokreslení tohoto vzácného charakteru patří i to, že když se do stejného domu v New Yorku nastěhoval Ivan Lendl, vyvolal milý Koecher skandál, že nebude bydlet s komunistou pod jednou střechou. Závěrem svého pražského interview, částečně na Karlově mostě, částečně v útulném malostranském obydlí pana Koechera, vyslovil exšpion názor, že jsme na prahu velkých událostí. Že počítá s tím, že až události vybuchají, dostane se mu vládní funkce. Snad i předsednické.

O majetku Havlovy rodiny

(čr) — Na pravidelném setkání na Pražském hradě v lednu t.r. se jedna z novinářek zeptala prezidenta Václava Havla, jak to bude s bývalým majetkem jeho rodiny.

„Naše bývalé majetky,“ — Václav Havel odpověděl — „to znamená především mimo různých drobností restaurační podniky Lucerny a Barandova, budou

* Jinak ovšem během interview lhal. Tvrdil o sobě, že je penzista, ačkoli v té době už pracoval v Prognostickém ústavu pod vedením ctitele Fidela Castra a jinak brzké opory OF a náměstka předsedy vlády pana Valtra Komárka. Takže ty prognózy pana Koechera z Karlova mostu asi pramenily z čehosi, co se v oné instituci vařilo. V komunistické instituci komunistické vlády, dodejme. Již v březnu 1989 bylo z „kádrových rezerv“ ÚV KSČ vyřazeno přes sto osob, většinou ozdobených tituly Dr. a CSc, a uloženi do nějakých krycích zaměstnání mimo ÚV. Zároveň byl podle opatření z r.1988 snížen stav StB o 30%, schválil náměstek ministra vnitř gen. Novák. *Bylo přítom vycházeno z kritérií pro přípravu kádrových rezerv v nových podmínkách, schválených Politbyrem ÚV dne 10. března 1989.* Tolik mnohastránkový dokument č.j. KČ-0069/10-8.

Co to má vše společného s panem Koecherem? Asi to, jak byli američtí Čechoslováci překvapeni, když americká televize ukázala tvář pana Koechera, ale tentokrát ve štábu OF v Laterně Magice v kritických dnech listopadu 1989.

V březnu 1990 se konala Konference o české literatuře v New Yorku. Dostavil se i Valter Komárek. Pronesl cosi o Kafkovi, což už nesnesl Kunderův vydavatel Aaron Asher, a milého místopředsedu vyzval, aby nechal těch keců a vypadl z tribuny, neboť pan Asher si nepřál být poučen o tom, co místopředseda vlády ví o Kafkovi, a pokládal jeho vpád do semináře o problémech překladu za nehoráznost. Letadlo p. Komárka, čekající na ukončení konference vzdělanců, muselo parkovat v N.Y., což není levné. Údajně 18 000 USD denně — zatím co ministerstvo zdravotnictví apelovalo na krajanickou obec, aby pomohla doplnit konto bezodkladné pomoci tohoto ministerstva. Na nákup bezodkladné pomoci ve volně méně tam bylo totiž právě 365 dolarů.

Co to má společného s panem Koecherem? Inu tolik, že už se i v New Yorku vědělo, že pan Koecher kromě štábu OF je také zaměstnancem pana Komárka. A pan Komárek musil odpovídat jak to:

„Nevěděl jsem“, pravil Aronem Asherem otřesený pan Komárek. „A už pro mne nepracuje. Nevím co dělá.“

Zda pan Komárek nevěděl, můžeme nebo nemusíme věřit. Ale v cause toho, že pro pana Komárka už nepracuje, mluvilo pravdu.

Kritéria výběru poradců jsou zjevně známa jen prezidentovi a tak se už nikdy nedovíme, jak se v přepočteném sboru poradců ocitl také pan docent Wagner. Jisté však je, že občas taky potřeboval poradit, a tak si za svého poradce, čili podporadce na Hradě Pražském, vybral — pana Koechera. O poradcích poradců, čili podporadcích, se vůbec nepsalo. Jak věc vešla ve známost a donesla se až k úředníkům velvyslanectví USA v Praze, se neví. Byl vyjádřen údiv. Ba rozhořčení.

Shoda jmen. Jedná se o úplně jiného Koechera, pravil Hrad, a pan Koecher údajně odcestoval do Jižní Afriky jako čs. envoy, anebo, řekli bychom, provedl činnost kádrové rezervy v nových podmínkách.

Pan docent Wagner už pro prezidenta Havla nepracuje. Požádal o propuštění v důsledku svého otřeseného zdraví a bylo mu vyhověno. Také podporadenské služby pana Koechera nejsou už na Hradě vyžadovány.

Zbývá ovšem pár otázek. Odkud pan Koecher věděl o možnostech zaměstnání v Prognostickém ústavu — před listopadem 1989? Řekli bychom, že od lidí, kteří tam uložili své kádrové rezervy k nadcházející roli tomuto Ústavu určené před listopadem 1989. Kdopak ho povolal k podporadenským službám v sídle českých králů? Ono se totiž nejednalo o shodu jmen, že ano?

Jedno ovšem má, kromě tohoto poradenství, pan Koecher společného s panem Pelikánem, a všemi tohoto vrhu. Nemá dojem, že má něco na svědomí. Nemá dojem, že provedl něco, co by mu mělo zabránit pohybovat se mezi slušnými lidmi. Čtyři popravy — třeba budou ti zavraždění rovněž rehabilitováni, tak jako oběti pana Pelikána. U pana Koechera, agenta KGB, pak ještě zbývá otázka, kdo mu platí penzi v Československu? Československo? Kolik let tam odpracoval, či co dobrého kdy pro tu zemi udělal? Anebo je to v rámci oné smlouvy, podepsané v tichosti na jaře r.1990 ministrem Sacherem, a Československo má služební povinnosti také tohoto druhu?

A konečně, kde všude jsou dnes ty kádrové rezervy, a proč?

JBS, Spojené státy

V Olomouckém Interhotelu bylo otevřeno kasino (na Moravě již třetí) s americkou ruletou a karetní hrou Black Jack. Nejmenší vklad pro obě hry jsou 2 dolary nebo 50 Kčs.

prováděti. Kolik obětí na životech a zničených osudech jednotlivců i národů už tato nepoučitelnost přinesla!

V Ostravě zahájil nedávno činnost US ARMY CLUB, jehož působnost zahrnuje celou republiku. V jeho místnostech lze nakoupit za koruny kompletní výstroje amerických vojáků.

stický puč strhl vespolek evropskou zemí na vedlejší vývojovou kolej. K nekulatému výročí vydala dnešní komunistická strana prohlášení, kterým potvrdila, že zůstala stranou věrejší. Její prohlášení je nesené myšlenkou, že ten socialismus je prý v jádru dobrá věc, kterou pouze špatní lidé špatně

K výročí února 1948

Nepoučitelní

(SV) Před 43 lety, 25. února 1948, začala v Československu éra, která skončila 17. listopadu 1989. Komuni-

